

Ligawki, bazuny, trombity – poznaliśmy laureatów XXVIII konkursu gry na instrumentach pasterskich

Teodor Niemyjski z Ciechanowca zdobył pierwszą nagrodę w głównej kategorii ligawek podczas 38. Konkursu Gry na Instrumentach Pasterskich w Ciechanowcu. W kategoriach dziecięcych najlepszymi ligawkarzami okazali się Jakub Kamiński z Nura i Rafał Radziszewski z Boguszy Starych. Wśród seniorów pierwszą nagrodę zdobył Roman Brochocki z Sokołowa Podlaskiego. Konkurs odbył się od 1 do 2 grudnia w Ciechanowcu.

W tym niezwykłym turnieju udział wzięło blisko 150 osób. W konkursie uczestniczą instrumentalni grający na mazowiecko-podlaskich ligawkach, góralskich trombitach, kaszubskich bazunach oraz na innych instrumentach pasterskich. W każdej z kategorii instrumentalnych są też grupy wiekowe – dorośli, dzieci do lat 10, młodzież do lat 16 i seniorzy.

Wśród najmłodszych największe uznanie jury zdobyli Jakub Kamiński z Nura (ligawka), Andrzej Galiński z Borkowa (bazuny), Bartłomiej Golec z Łodygowic (rogi), Bartłomiej Golec z Łodygowic (trombity), a w kategorii Inne instrumenty duet – Virginija Rekus i Sara Pik z Puńska.

Laureatów można było usłyszeć podczas koncertu galowego w niedzielę, 2 grudnia br. Nagrody i gratulacje laureatom XXXVIII Konkursu Gry Na Instrumentach Pasterskich Im. Kazimierza Uszyńskiego wręczał Marszałek Województwa Podlaskiego Jerzy Leszczyński.

Bazuny – dorośli

- I miejsce Grzegorz Choszcz z Brodnicy Górnej
- II miejsce Ludwik Choszcz z Brodnicy Górnej
- III miejsce Maciej Rambowski ze Stężycy

Bazuny – dzieci

- I miejsce Andrzej Galiński z Borkowa
- II miejsce Alicja Leoniak z Chwaszczyna
- III miejsce Maciej Formela z Żukowa

Ligawki dorośli od lat 17 do lat 64

- I miejsce: Teodor Niemyjski z Ciechanowca
- II miejsce Mateusz Zalewski z Dobrego
- III miejsce Rafał Jacek Gałaguz z Wieski-Wieś

Ligawki - dzieci do lat 10

- I miejsce Jakub Kamiński z Nura

I miejsce Sławomir Kucharski z Nara

II miejsce Bartosz Tartaczuk z Kanabrodu

III miejsce Adrian Bartosiak z Jabłonny Lackiej

Ligawki - dzieci do lat 16

I miejsce Rafał Radziszewski z Boguszy Starych

II miejsce Marcin Radziszewski z Boguszy Starych

III miejsce Mateusz Koc z Jabłonny Lackiej

Ligawki - seniorzy (powyżej 65 roku życia)

I miejsce Roman Brochocki z Sokołowa Podlaskiego

II miejsce Piotr Bondarczuk z Wieski-Wieś

III miejsce Eugeniusz Szymaniak z Dzierzb Szlacheckich

Rogi pasterskie – dorośli

I miejsce Jarosław Jaroszewski z Nowego Miasta Lubawskiego

II miejsce Tadeusz Rucki z Koniakowa

III miejsce Duet – Jan Bogłowski z Zimnej Wody i Tadeusz Rucki z Koniakowa

Rogi pasterskie – dzieci

I miejsce Bartłomiej Golec z Łodygowic

II miejsce Bartosz Gabryś ze Szczawnicy

III miejsce Paweł Kukuczka z Koniakowa

Trombity - dorośli

I miejsce Tadeusz Rucki z Koniakowa

II miejsce Duet – Tadeusz Rucki z Koniakowa i Jan Bogłowski z Zimnej Wody

III miejsce Paweł Kacwin z Krościenka nad Dunajcem

Trombity – dzieci

I miejsce Bartłomiej Golec z Łodygowic

II miejsce Bartosz Gabryś ze Szczawnicy

III miejsce Paweł Kukuczka z Koniakowa

Inne instrumenty pasterskie - dorośli

I miejsce Romuald Jędraszak z Kostrzyna

II miejsce Łukasz Kukuczka z Koniakowa

III miejsce Arnoldas Aristidas Beinaris z Kowna (Litwa)

Inne instrumenty pasterskie dzieci do lat 16

I miejsce Michał Zawada z Kamesznicy

II miejsce Piotr Szczotka z Łodygowic

III miejsce Aleksandra Juroszek z Jaworzynki

Jakub Lach z Koszarowa

.....

Inne instrumenty pasterskie - dzieci do lat 10

I miejsce Duet – Virginija Rekus i Sara Pik z Puńska

II miejsce Virginija Rekus z Puńska

III miejsce Sara Pik z Puńska

Trzydzieści siedem lat istnienia Konkursu uratowało od zapomnienia muzykę pasterską oraz instrumenty. Reaktywowało tradycję gry na trąbach i instrumentach pasterskich. W ciągu kilkudziesięciu lat trwania tego wydarzenia powstały nowe ośrodki propagujące i uczące gry na ligawkach oraz innych tradycyjnych instrumentach. Wydarzenie realizowane jest dzięki dofinansowaniu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Każdego roku w Konkursie bierze udział ponad 150 instrumentalistów, z których około 70 to dzieci w wieku do 16 lat. W Konkursie, oprócz wykonawców z Polski, występowali już instrumentalisci z Finlandii, Meksyku, Australii, Hiszpanii, Bułgarii, Irlandii, Szkocji, Niemiec, Litwy, Słowacji, Ukrainy, Białorusi, Węgier. Uczestnicy reprezentują różne regiony Polski - Podlasie, Mazowsze, Kurpie, Lubelszczyznę, Podhale, Beskid Śląski, Kaszuby, Wielkopolskę, Małopolskę.

Uczestnicy podtrzymują jednocześnie Adwentowy zwyczaj gry na instrumentach pasterskich w swoich rodzinnych miejscowościach poprzez przygotowywanie się do Konkursu. Dźwięki tradycyjnych instrumentów można słyszeć o zmroku lub wczesnym rankiem w okresie Adwentu.

Zachowanie, przekazywanie i utrwalanie autentycznych wartości kultury ludowej jakimi są prezentacje instrumentów oraz tradycyjnych melodii, powoduje, że jest to jedna z nielicznych imprez kulturalnych w naszym kraju pielęgnująca i podtrzymująca tradycje polskiego ludu i polskiego chrześcijaństwa.

Historia Konkursu sięga 1975 roku, kiedy to Muzeum rozpoczęło działania nad reaktywacją tradycji gry na ligawce. O jednym z najstarszych instrumentów w Polsce - ligawce pierwsze wzmianki pojawiły się w 1778 r. Pisali o niej w swoich pracach m. in. Oskar Kolberg, Zygmunt Gloger. Zwyczaj ten trwał na wsi południowego Podlasia i północno-wschodniego Mazowsza do II wojny światowej. W czasie okupacji Niemcy zakazali posiadania i grania na ligawkach, obawiając się przekazywania umownych sygnałów przez podziemie. Po wojnie obyczaj grania na ligawkach zanikł prawie całkowicie. Początkowo Konkurs o zasięgu regionalnym został w 1980 roku przekształcony w Ogólnopolskie wydarzenie oraz rozszerzony o konkurencje innych trąb pasterskich. Z biegiem lat, rozrastający się zasięg tego wydarzenia przyciągał kolejne inne instrumenty pasterskie, a co za tym szło, kolejnych uczestników z Polski oraz z zagranicy. Rok rocznie zgłaszają się do Konkursu grupy narodowe i regionalne, chcące popularyzować swoje tradycje. Organizowany od trzydziestu pięciu lat Konkurs Gry na Instrumentach Pasterskich ma na celu kultywowanie zwyczaju umiejętności grania na instrumentach pasterskich wszędzie tam, gdzie takie instrumenty i osoby na

nich grające występują w Polsce oraz w krajach europejskich. Jest to doskonała możliwość zaprezentowania tradycyjnych melodii, umożliwienie nawiązania kontaktów między wykonawcami tradycyjnej muzyki pasterskiej oraz podtrzymywanie i popularyzacja gry na instrumentach pasterskich. Uczestnicy wykonują melodie charakterystyczne dla danego instrumentu pasterskiego oraz regionu, z którego pochodzą. Dodatkowego charakteru nadają też regionalne stroje ludowe, w których występują instrumentalisci. Konkurs stwarza jednocześnie doskonałą okazję do osobistego kontaktu i spotkania wielu zainteresowanych tematem, a tym samym porównania efektów dźwiękowych i budowy instrumentów pasterskich występujących w różnych regionach Polski i Europy.

Konkurs został zaplanowany jako impreza dwudniowa. Pierwszego dnia - 1.12.2018 - odbędą się przesłuchania uczestników w kategoriach: trąby pasterskie (ligawki, trombity, bazuny, rogi pasterskie) odrębnie w kategorii dzieci do lat 10ciu, do lat 16stu i dorosłych oraz w kategorii inne instrumenty pasterskie, również w dwóch kategoriach wiekowych - dzieci i dorośli. W jury Konkursu zasiadają etnografowie, etnomuzykolodzy i muzykolodzy m.in. z Polskiej Akademii Nauk, Uniwersytetu Warszawskiego, Muzeów. Drugi dzień 2.12.2018 – to uroczyste podsumowanie Konkursu, ogłoszenie wyników Konkursu we wszystkich dziesięciu kategoriach, koncert galowy, podczas którego wystąpią laureaci oraz zakoncertują zespoły z Polski i z zagranicy.

źródło: Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu
fot. Artur Warchala
oprac. ak

